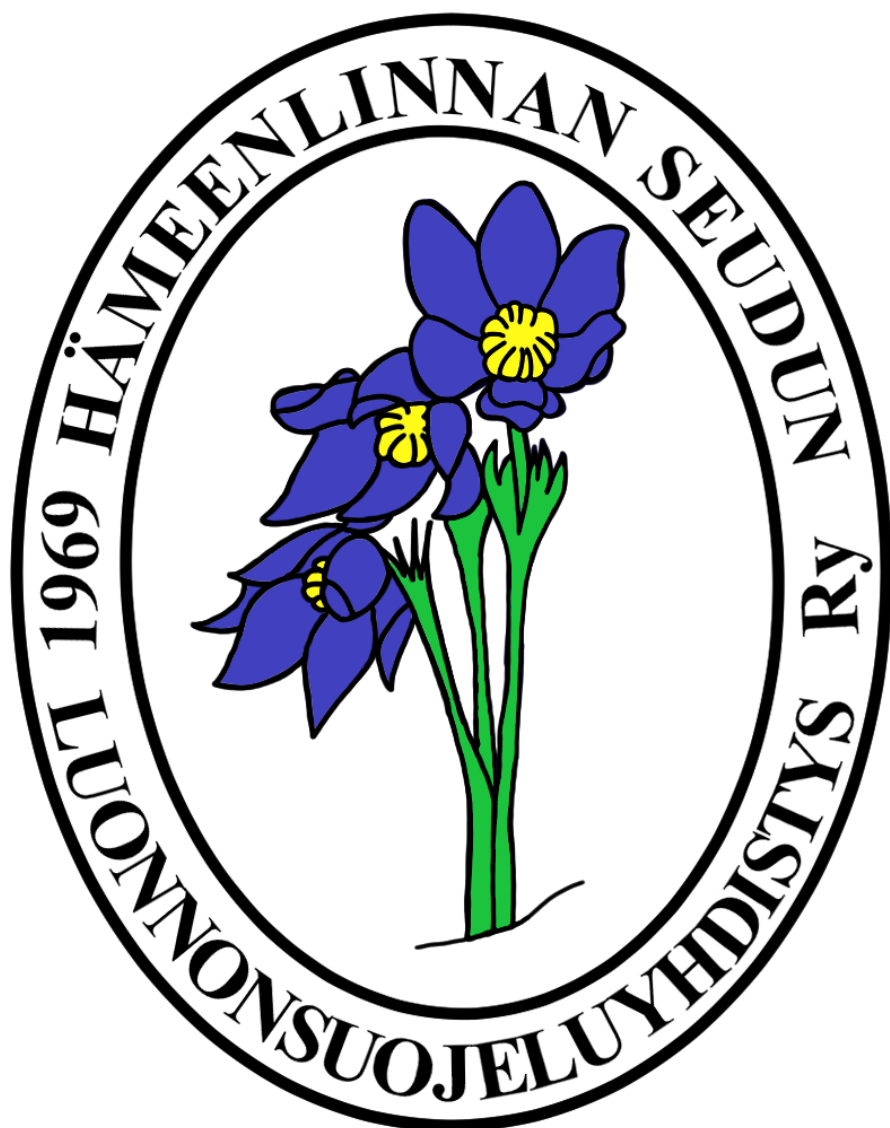

2025

VUOSIKERTOMUS

Vuosi 2025 sisälsi paljon vaikuttamistoimia yhdistysten antamien mielipiteiden muodossa. Hämeenlinnan alueen luonnonsuojeluun vaikuttaa niin kansalliset, kuin paikkakunnalliset päätökset. Vaikka kansallisissa asioissa myös Suomen luonnonsuojeluliitto sekä luonnonsuojeluliiton piirit ovat aktiivisia, myös paikallisyhdistysten on nostettava ääntä etenkin tapauksissa, joissa yhdistystoiminnan vaikutusmahdollisuudet ovat mahdollisesti uhattuna.

Yhdistys jatkoi aktiivista toimintaansa kesän aikana tapahtuvilla talkootoimilla haitallisten vieraslajien kitkemiseksi Hämeenlinnan alueella. Alueet ovat pysyneet ennallaan, mikä mahdollistaa talkootoiminnan vaikuttavuuden pitkällä aikajänteellä. Talkoita lisättiin myös syksylle, mikä oli onnistunut kokeilu. Talkoiden näkyvyyttä lisäämään hankittiin lahjoitusvaroin lippu sekä liivit yhdistyksen logolla. Samalla vanhaa logoa modernisoitiin, jotta siitä saatiin painokelpoinen. Logon alkuperäistä laatijaa arvuuteltiin, mutta se jäi vielä toistaiseksi mysteeriksi.

Syksyisiä retkiä järjestettiin tuttuun tapaan uusiin mielenkiintoisiin kohteisiin. Valitettavasti retkijankohdat sattuivat olemaan säiden tai muiden tapahtumien kanssa haastavissa hetkissä, jolloin osa retkistä jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Pidetyt retket vetivät kuitenkin hyvin väkeä ja niihin oltiin tyytyväisiä.

Yhdistyksen hallituksen jäseniä saattoi bongata vuoden aikana erilaisissa luonnonsuojelullisissa tapahtumissa joihin yhdistys osallistui tai joita se oli itse järjestämässä. Kiitos yhteistyöstä eri tahoille, joiden kanssa tilaisuuksissa toimittiin.

Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi vuoden aikana noin 15 henkilöllä, jolloin vuoden lopulla yhdistyksellä oli jäseniä 414. Yhdistys toivottaa uudet jäsenet lämpimästi tervetulleeksi sekä kiittää jo pidempään jäsenenä olleita sitoutumisestaan luonnonsuojelun edistämiseksi.

Kokoukset ja hallitus

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin lauantaina 1.2.2025 Kumppanuustalon auditoriossa. Ennen kokousta oli kaksi esitystä joista toinen oli Villi vyöhyke ry:n puheenjohtajan Essi Kupari esitys heidän yhdistyksen toiminnasta luontokadon ehkäisemiseksi erityisesti urbaanissa ympäristössä. Toisena puhujana oli Luonnonvarakeskuksen vieraileva asiantuntija Juha Tiainen, joka kertoi majava- ja kirjosiieppotutkimuksesta Evolla.

Yhdistyksen hallituksen muodostivat puheenjohtaja Timo Oksanen, varapuheenjohtaja Maija Salemaa, sihteeri Aki Somerkallio, Arja Heinämäki, Juho Kalliokoski, Arja Luukkonen, Jari Purkunen ja Johanna Viitanen. Yhdistyksen taloudenhoidon tuottaa ulkopuolinen palveluntarjoaja.

Vuoden 2025 aikana yhdistyksen hallitus kokoontui kahdeksan kertaa. Pääasiallisia asioita joita kokouksissa puhuttivat, olivat lukuiset hallituksen laatimat mielipiteet erilaisiin luonnonsuojeluun liittyviin lakiesityksiin sekä muihin hankkeisiin.

Martta Helvi Toivosen (MHT) rahastosta tuli yhdistykselle vahvistettavaksi vuoden aikana kolme tukihakemusta, joista kahdelle MHT-rahasto myönsi tukea ja jotka yhdistys vahvisti esitetyin periaattein.

Hallitus valmisti myös erinäisiä tapahtumia joita yhdistys joko toteutti tai oli osallisena. Kuluneena vuonna yhdistys teki myös pienhankintoja muun muassa näkyvyyden lisäämiseksi yhdistyksen toimiessa julkisilla paikoilla. Näkyvyyttä lisäämään hankittiin yhdistyksen logolla varustettu lippu sekä liivejä. Hankinnat tehtiin Suomen Luonnonsuojeluliiton painatuskumppanilta.

Yhdistyksen tilivarat ovat kasvaneet kuluneen vuoden aikana noin 8 %. Yhdistyksen tulot ovat koostuneet jäsenmaksujen paikallisyhdistykselle osoitetuista osuuksista sekä yksittäisestä 1.000 euron lahjoituksesta Lammin Säästöpankilta. Lisäksi yhdistys omistaa asuinhuoneiston jonka vuokraamisesta yhdistys saa tuloja.

Martta Helvi Toivosen rahasto

Martta Helvi Toivosen rahastolle tuli vuoden 2025 aikana kolme hakemusta rahaston rahalliseen tukeen, joista kaksi hyväksyttiin. Kieltävä päätös koski tapausta, jossa MHT-rahaston periaatteet tulivat lähinnä välillisesti esille, eikä se näin ollen ollut rahoituksen myönnön perusteiden piirissä. Myönnettyt rahoitukset koskivat hyönteiskartoitusta sekä taiteen ja luonnontieteiden yhdistävän tapahtuman järjestämistä. Molemmat myönnettyt rahoitukset olivat yhdistyksen hallituksen jäsenten hakemia. Yhdistyksen verkkosivuilla on tietoja ja ohjeet MHT rahoituksen hakemiseksi.

Tapahtumat ja toiminta

Talkoot

Lupiinia ja jättipalsamia poistettiin jälleen vuonna 2025 talkoovoimin. Lupiinitalkoita järjestettiin viidesti joista neljä oli kesäaikaan ja yhdet talkoot syksyllä. Osallistujia lupiinitalkoissa oli 32 talkoolaista ja jättipalsamitalkoissa 22 talkoolaista. Lupiinitalkoissa alueena on toiminut Sairionranta, josta lupiineja on poistettu pääasiassa juurineen noin 4 vuoden ajan. Talkoot aloitetaan alueen eteläpäästä, missä vuosien työn tulos alkaa jo näkymään, kun muut kasvit saavat jalansijaa. Tänä vuonna kokeiltiin ensimmäistä kertaa yksiä talkoita syksyllä jolloin lupiineja saatiin vielä hyvin juurineen poistettua ja talkoolaisiakin saatiin hyvin paikalle.

Jättipalsamitalkoita on toteutettu Kutalanjoen varrella siirtolapuutarhojen ympäristössä noin 3 vuoden ajan. Talkoot on aloitettu alueen länsipäädystä ja edetty itää kohden. Vaikutus alueen jättipalsamien määrään on näkynyt selkeästi niiden määrän vähentyessä vuosi vuodelta. Vuonna 2025 päästiin jo hyvin pitkälle itäsuunnassa.

Molemmissa talkoissa on näkynyt sekä aiemmista talkoista tuttua väkeä, että täysin uusia kasvoja. Talkoisiin tuntuu tulevan parhaiten porukkaa talkoilemalla näkyvästi. Monet talkoolaiset ovat tulleet aiempina kertoina kyselemään mitä alueella tehdään ja innostuneet tulemaan näin mukaan seuraavalla kerralla. Myös muita keinoja talkoolaisten houkutteluun on tehty niin sosiaalisessa mediassa mainostamalla kuin lähialueen ihmisille talkootietoja postiluukkuihin jakamalla. Nämä eivät kuitenkaan ole saaneet ihmisiä juuri liikkeelle.

Yhdistyksen kannanotot

Vuosi 2025 koostui paljon erilaisista paikallisista tai valtakunnallisista hankkeista, joiden mielipiteiden jättämiseen yhdistyksellä kului merkittävästi aikaa. Yhdistys jätti mielipiteen viidessä eri asiassa ja 2026 tammikuun ajalle valmisteltiin kahta mielipidettä jätettäväksi.

Alta löytyvät lyhyet kuvaukset yhdistyksen kannanotosta kuhunkin hankkeeseen

- Kalvolan Saviniemen louhoshanke 09.02.2025
Yhdistys kehotti Hämeenlinnan kaupunkia tarkastelemaan perusteita luvan myöntämiselle

muun muassa sen vuoksi, että alue on aikanaan merkitty kalliokiven ottamiseen soveltuvaksi on alueen ympäristö muuttunut tämän jälkeen esimerkiksi luonnonsuojelualueen tullessa hyvin lähelle kohdetta. Mikäli kaupunki päättää myöntää luvan, esitti yhdistys tiukennuksia lupaehtoihin.

- Hämeenlinnan LUMO-ohjelma 14.04.2025

Yhdistys piti luonnon monimuotoisuusohjelman lanseeraamista hyvänä toimenpiteenä kaupungilta, jossa oli hyvät visiot ohjelman päämäärille. Yhdistys kuitenkin piti itse ohjelmassa avattuja toimenpiteitä riittämättöminä visioiden saavuttamiseksi ja kehotti kaupunkia tarkastelemaan ohjelman toimia ja mittareita uudestaan vision toteutumiseen soveltuviksi.

- Niinimäen tuulivoimahanke 24.04.2025

Yhdistys ei vastusta tuulivoiman rakentamista sen tapahtuessa soveltuvilla alueilla ja sen korvata fossiilisia energialähteitä. Yhdistys painotti viimeistä kohtaa mielipiteessään ja rakennusalueen lajistuselvitysten riittävyyden takaamista, joka tässä hankkeessa ei ollut riittävä. Lisäksi yhdistys huomautti suunnitellun alueen olevan tärkeä pimeä alue, jolloin valosaasteen määrää tulisi tarkastella mahdollisen suunnitelman edetessä.

- Alueidenkäyttölaki 11.07.2025

Yhdistys piti hyvänä lakien päivittämistä nykyaikaisiksi, joka oli tämänkin lain taustalla yksi tavoite. Yhdistys kiinnitti lakiesityksessä huomiota esityksen heikentäviin vaikutuksiin jotka koskivat päätäntään osallistamisen kaventamista ja päätännän nopeuttamista, jotka yhdessä ja erikseen heikentävät luonnonsuojellisia näkökulmia ja mahdollisuutta vaikuttaa näihin. Lakiesityksessä nostettiin tärkeitä asioita esille kuten luonnon monimuotoisuus, mutta se ei näkynyt riittävästi lakiesityksen sisällössä.

Myös tuuli- ja aurinkovoimarakentamisessa oli luonnon monimuotoisuutta heikentäviä kohtia joihin yhdistys kiinnitti huomiota.

- METSO-ohjelma 13.10.2025

Yhdistys piti hyvänä METSO-ohjelman jatkumista, joka on tarjonnut metsänomistajille etenkin Etelä-Hämeessä vaihtoehtona säilyttää metsien monimuotoisuutta tuottoisalla tavalla.

Yhdistys kuitenkin huomautti vähäisien resurssien aiheuttamasta ongelmasta ohjelman vaikuttavalle toteutumiselle. Lisäksi yhdistys huomautti ohjelman selkeästi liian vähäisistä pinta-alatavoitteista, jotka eivät ole edukseen auttamassa Suomea saavuttamaan kansalliset ja kansainväliset suojelutavoitteet vuoteen 2030 mennessä, joiden saavuttamiseen METSO-ohjelmalla on tärkeä rooli.

- **Maakuntaohjelma 22.10.2025**
Yhdistyksen mielestä Kanta-Hämeen maakuntaohjelmassa oli huomioitu useita tärkeitä tämän hetken sekä tulevaisuuden haasteita joihin on vastattava. Myös luonnon monimuotoisuus nostettiin ohjelmassa esille, mutta yhdistys kommentoi sen jääneen hyvin pintapuoliseksi ja vaille tavoitteita ja mittareita. Yhdistys kertoi näiden tavoitteiden tärkeydestä sekä ehdotti miten niitä voisi pyrkiä saavuttamaan.
- **Metsästyslain muuttaminen 24.10.2025**
Yhdistys esitti kantansa, ettei tieteellistä tietoa ja olemassa olevaa EU-tason sääntelyä tule sivuuttaa uutta lakia säätäessä. Yhdistys huomautti myös, ettei muutos suden sijainnissa EU:n luontodirektiivin liitteissä poista velvollisuutta lajin suotuisan suojelutason varmistamiseen. Tämä muutos ei myöskään tarkoita automaattisesti, että susia voisi alkaa metsästäämään.

Muut tapahtumat ja toiminta

- **Vuosikokouksen yleisötapahtuma 01.02.2025**
Ennen vuosikokousta järjestettiin luennot, joissa oli kaksi puhujaa. Toinen puhuja oli Villi vyöhyke ry:n puheenjohtaja Essi Kupari, joka kertoi yhdistyksen työstä urbaanien alueiden villiinnyttämisessä. Toisena puhujana oli Luonnonvarakeskuksen vieraileva asiantuntija Juha Tiainen, joka kertoi majava- ja kirjosiippotutkimuksesta Evolla. Luennot saivat paikalle 19 kuulijaa, joista 11 jäi vielä kuuntelemaan varsinaista vuosikokousta.
- **Kirjailijatapahtuma Hämeenlinnan pääkirjastolla 12.06.2025**
Yhdistys yhteistyössä Hämeenlinnan pääkirjaston kanssa järjesti kirjailijatilaisuuden, jossa Leo Stranius puhui arkisista teoista päästöjen vähentämiseksi. Aihe liittyi hänen aiemmin julkaisemaansa kirjaan 1,5 astetta parempi arki. Tapahtuma keräsi paikalle 22 kuulijaa ja keskustelu oli vilkasta.
- **Roskafestivaalit 23.08.2025**
Yhdistys osallistui Hämeenlinnan torilla järjestettäville Roskafestivaaleille. Järjestäjänä tapahtumassa oli Hämeenlinnan Kaupunkikeskusyhdistys ry ja Roskapartio. Yhdistys vei festareille oman pisteen jossa puhuttiin kävijöiden kanssa luonnon roskaantumisen estämisestä sekä yleisesti luonnonsuojelullisista asioista.
- **Hämeen kylmänkukka -symposio 27.09.2025**
Yhdistys järjesti Kumppanuustalolla tapahtuman joka yhdisti tieteellistä tutkimustietoa sekä teemaan sopivaa runonlausuntaa ja laulua. Tapahtuma oli onnistunut tapa yhdistää tiedettä ja taidetta, molempiin osioihin riitti osallistujia joita oli useita kymmeniä.

Hyönteiskerto Cupidon toiminta

Cupido on vuonna 1989 perustettu Hämeenlinnan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kerho, joka järjestää kaikille avoimia hyönteisiin ja muihin eliöryhmiin liittyviä esitelmätilaisuuksia. Cupidon puheenjohtajana toimii Timo Leponiemi ja varapuheenjohtajana Jussi Vilén.

Vuonna 2025 Cupido järjesti kahdeksan kerhoiltaa joissa oli keskimäärin yli 17 osallistujaa. Lisäksi Cupido isännöi Suomen Perhostutkijainseuran marraskuun kokouksen, jossa oli 41 osallistujaa. Kokoukset pidettiin Stone Gallery Lunnikivellä osoitteessa Idänpääntie 6, Hämeenlinna.

Cupido jatkoi Hämeenlinnan seudun suurperhoskartoitusta ja laati niistä yhteenvedon joulukuun kokoukseen. Cupidolaiset ovat tarjonneet medialle asiantuntija-apua sitä kysyttäessä.

Kasvikerho Pulsatillan toiminta

Pulsatilla on vuonna 1991 perustettu Hämeenlinnan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kerho, joka toimii seudun kasvienharrastajien yhdyssiteenä. Pulsatillan puheenjohtajana toimii Maija Salemaa.

Pulsatilla kokoontuu Hämeenlinnan Kumppanuustalolla osoitteessa Kirjastonkatu 1, Hämeenlinna. Kokoontumisia järjestettiin vuonna 2025 kahdeksan kertaa joissa oli vaihtelevasti 4-15 osallistujaa. Kokousten ohkeen järjestettiin myös erilaista toimintaa kuten Hämeenkylmänkukkaretki Hevonpierettämään ja Floran-päivän kävely Hämeenlinnan Linnanpusistossa sekä rantareitillä.

Lisäksi Pulsatilla järjesti Forssan luontomuseoon Iloa mustikasta taide ja tiede -näyttelyn joka keräsi noin 120 vierailijaa. Pulsatilla oli myös luomassa aiemmin mainittua Hämeenkylmänkukka-symposiumia Kumppanuustalolla.

Kerhon puheenjohtaja Salemaa vieraili myös Hyvinkään luonnonsuojeluyhdistyksen vuosikokouksessa pitämässä esitelmän ”Mitä olisi metsä ilman mustikkaa”.

Yhteistyö

Yhdistyksellä on ollut edustajana Timo Oksanen Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiirin piirihallituksessa (puheenjohtajana) ja Kanta-Hämeen järjestövaliokunnassa.

Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiirin alaisuudessa Luontoylänkö 2030 -hanketta toteuttavassa Luontoylänkö-työryhmässä toimii neljä yhdistyksen jäsentä, joista kolme yhdistyksen hallituksesta.

Yhdistyksen hallituksen jäsen Juho Kalliokoski toimii Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiirin edustajana seuraavissa alueellisen kalatalouden yhteistyöryhmissä kaudella 1.6.2021–31.5.2026:

-Kokemäen joen YTR, varajäsen,

-Kymijoen YTR, varsinainen jäsen, ja

-Vuoksen YTR, varsinainen jäsen. Vuonna 2025 oli yksi kokous.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan pyynnöstä yhdistys nimesi edustajansa seurakunnan osallisuuden neuvottelukuntaan. Juho Kalliokoski toimii yhdistyksen edustajana osallisuuden neuvottelukunnassa toimikauden 2025–2026.

Sosiaalinen media

Yhdistyksellä on sosiaalisen median kanavina Facebook (2018), Instagram (2021) ja WhatsApp -ryhmä (2022). Sosiaalisen median kanaviin lisätään mm. yhdistyksen tapahtumia ja niissä nostetaan esiin ajankohtaisia, paikalliseen luonnonsuojeluun liittyviä aiheita. Niiden on tarkoituksena myös toimia vuorovaikutuskanavina luonnosta ja sen suojelusta kiinnostuneille. Erityisesti WhatsApp -ryhmässä on käyty luontoaiheista keskustelua.

Alla tarkempia tilikohtaisia tietoja. Lukujen jälkeen kuvataan sulkeissa kyseisessä luvussa tapahtunut nousu (+) tai lasku (-) verrattuna aiemman vuoden vastaavaan lukuun. Mikäli luvun perässä ei ole merkintää ei luvusta ole vielä saatavilla vertailukelpoista dataa.

Hämeenlinnan seudun luonnonsuojeluyhdistys -Facebook tilillä on 392 (+11 %) seuraajaa. Vuoden 2025 aikana seuraajamäärä on kasvanut 47 seuraajalla (+36 %) ja laskenut 8 seuraajalla (-25 %). Tiliä on katsottu 4,4 tuhatta kertaa. Eniten katselukertoja (674) on keränneet julkaisu yhdistyksen mielipiteestä Hämeenlinnan linnanpuiston puiden kaatamisesta.

Vuorovaikutusta (julkaisun tykkäys, reaktio, tallennus, kommentointi ja jakaminen) seuraajien kanssa on tapahtunut 95 kertaa (-7,8 %). Vuorovaikutteisin julkaisu on tässäkin tapauksessa linnanpuiston puiden kaatamista koskeva julkaisu.

sll_hameenlinna -Instagram tilillä on 374 (+26 %) seuraajaa. Vuoden 2025 aikana seuraajamäärä on kasvanut 57 seuraajalla ja laskenut 15 seuraajalla. Tiliä on katsottu 9,6 tuhatta kertaa. Eniten katselukertoja on kerännyt tarinaan tehty päivitys Luonnonperintösäätiön Ikimetsägallerian taidenäyttelystä (1,4 tuhatta). Pysyväisjulkaisuista eniten katselukertoja on kerännyt julkaisu vuoden lupiinitalkoiden ajankohdista (1,3 tuhatta).

Vuorovaikutusta (julkaisun tykkäys, reaktio, tallennus, kommentointi ja jakaminen) seuraajien kanssa on tapahtunut 104 kertaa (+100 %). Vuorovaikutteisin julkaisu on uuden vuoden toivotus, jossa on kuva Aulangon näköalatasanteelta.

HML Luontorinki -WhatsApp-ryhmässä on 40 jäsentä. Ryhmässä keskustelua ovat herättäneet mm. erilaiset mediasta ja paikallisten huomioista lähtöisin olevat ajankohtaiset luonnonsuojelulliset aiheet sekä siellä on vaihdettu luontoaiheisia tunnelmia ja kuvia.

